

IN 2015 BEREIKTEN ADFIZ, DE OVFD EN HET VERBOND VAN VERZEKERAARS OVEREENSTEMMING OVER HET REFERTEMODEL SAMENWERKINGSOVEREENKOMST. HET MODEL BEVAT BEPALINGEN VOOR EEN EVENWICHTIGE SAMENWERKING TUSSEN AANBIEDER (OF SERVICEPROVIDER) EN ADVISEUR, MET ALS GEZAMENLIJK UITGANGSPUNT EEN GOEDE BEDIENING VAN DE KLANT. IN 2019 VOLGDE EEN ADDENDUM NAAR AANLEIDING VAN NIEUWE EUROPESE REGELGEVING.

Refertemodel blijft belangrijk

TEKST BETTIE HOOGSTEEN, ADFIZ

Het Refertemodel is niet bindend. Aanbieders en adviseurs blijven zelf verantwoordelijk voor de afspraken die zij met elkaar maken. Wel hebben de brancheorganisaties hun leden destijds aanbevolen om het model als uitgangspunt te gebruiken bij nieuwe of gewijzigde samenwerkingsovereenkomsten.

Ruim tien jaar later zien we dat dit de praktijk is gaan worden. Nieuwe en herziene samenwerkingsovereenkomsten sluiten in toenemende mate aan bij het Refertemodel. Ook worden overeenkomsten vaker al vóór introductie in de markt aan Adfiz voorgelegd. Dat is een positieve ontwikkeling: mogelijke knelpunten kunnen dan worden besproken en aangepast voordat adviseurs de nieuwe overeenkomst ter ondertekening ontvangen.

‘Belangrijk dat aanbieders het Refertemodel als **vertrekpunt** blijven gebruiken’

VOORAF

Adfiz beoordeelt samenwerkingsovereenkomsten op verzoek van leden, maar ook aanbieders weten ons steeds vaker vooraf te vinden. We bespreken dan bepalingen die afwijken van het Refertemodel en de redenen die daarvoor worden gegeven. In deze constructieve gesprekken met aanbieders doen we voorstellen en dragen we argumenten aan om tot een zo goed mogelijke overeenkomst te komen.

Dat overleg leidt zeer regelmatig tot aanpassingen. Soms gaat het om wezenlijke bepalingen over bijvoorbeeld verantwoordelijkheden, beëindiging van de samenwerking of de mogelijkheden om afspraken tussentijds te wijzigen. In andere gevallen gaat het om formuleringen die op het eerste gezicht weinig verschil lijken te maken, maar juridisch wel degelijk gevolgen kunnen hebben.

Juist het overleg vóór invoering heeft meerwaarde. Een samenwerkingsovereenkomst vormt immers de basis voor een vaak langdurige zakelijke relatie. Het is voor beide partijen beter mogelijke discussiepunten vooraf te bespreken én te vermijden dan dat die pas zichtbaar worden nadat adviseurs de nieuwe overeenkomst hebben ontvangen.

STOPLICHT

Bij de beoordeling van samenwerkingsovereenkomsten gebruiken we een stoplichtmethodiek; met kleurcode-

ringen beoordelen we de kwaliteit door per onderdeel aan te geven in hoeverre de samenwerkingsovereenkomst aansluit bij het Refertemodel. Groen betekent dat een bepaling hiermee in lijn is, oranje dat daarvan gedeeltelijk wordt afgeweken en rood dat de bepaling ermee in strijd is.

Onze beoordeling bespreken we vervolgens eerst met de aanbieder. Dat leidt regelmatig nog tot nieuwe aanpassingen. Daarna publiceren we voor Adfiz-leden de uiteindelijke beoordeling en het stoplichtoverzicht. Met name het stoplichtoverzicht maakt in één oogopslag zichtbaar in welke mate de belangrijkste bepalingen van een overeenkomst overeenkomen met het Refertemodel.

Uitgangspunt is dat een samenwerkingsovereenkomst zo veel mogelijk aansluit bij het Refertemodel. Waar een aanbieder daarvan afwijkt, is het belangrijk dat dit een bewuste en goed gemotiveerde keuze is en dat die afwijking niet onnodig afbreuk doet aan een evenwichtige samenwerking of goede klantbediening. Juist het gesprek daarover kan ertoe leiden dat bepalingen alsnog worden aangepast en een SWO beter in lijn wordt gebracht met het model.

Tegelijkertijd zien we dat steeds meer aanbieders erin slagen hun samenwerkingsovereenkomst volledig in lijn te brengen met het model. Op dit moment hebben twaalf aanbieders een volledig groene SWO.

NIET OVERBODIG

Dat de kwaliteit van SWO's in de afgelopen jaren is verbeterd, betekent niet dat beoordeling overbodig is geworden. Integendeel. Juist doordat overeenkomsten uitvoeriger worden en verschillende juridische documenten op elkaar ingrijpen, luistert een beoordeling erg nauw. Zo wordt onder meer gekeken naar de precieze formulering, lengte en begrijpelijkheid van zinnen en getoetst of er onderwerpen ontbreken die wel een plek horen te hebben in de overeenkomst.

Verder verdient ook een wijziging van de kwalificatie van partijen aandacht. Als een gewijzigde samenwerkingsovereenkomst ineens het karakter heeft gekregen van een onderbemiddelingsovereenkomst wijzen we hierop. Hetzelfde geldt voor een overeenkomst die in de eindfase ineens wordt omgedoopt tot samenwerkingsovereenkomst.

Het verschil zit vaak in kleine wijzigingen. Maar de bepalingen uit een samenwerkingsovereenkomst raken aan de zelfstandige positie van partijen en daarmee ook aan de vraag wie waarvoor verantwoordelijk is voor een goede bediening van de klant. Dat is precies waarom een samenwerkingsovereenkomst meer is dan een administratief document dat alleen nog even moet worden ondertekend.

VERTREKPUNT

Het Refertemodel biedt een gemeenschappelijke maatstaf en helpt voorkomen dat in afzonderlijke overeenkomsten onnodige verschillen of onevenwichtige bepalingen ontstaan. Daarom blijft het belangrijk dat aanbieders ook voor de komende jaren het Refertemodel als vertrekpunt blijven gebruiken. En dat ze nieuwe of herziene samenwerkingsovereenkomsten vooraf aan Adfiz voorleggen.

Een nieuwe of gewijzigde samenwerkingsovereenkomst ontslaat de adviseur overigens niet van zijn eigen verantwoordelijkheid. Iedere adviseur of bemiddelaar moet zelf kennisnemen van een nieuwe of gewijzigde samenwerkingsovereenkomst en beoordelen wat de afspraken voor zijn eigen onderneming betekenen. De stoplichtbeoordeling helpt daarbij door aandachtspunten snel zichtbaar te maken en de overeenkomst langs een vaste maatstaf te leggen. De uiteindelijke beslissing om een SWO wel of niet te ondertekenen of om over een bepaling nadere afspraken te maken, blijft altijd bij de adviseur zelf. ■

Bettie Hoogsteen is senior adviseur public affairs en beleid bij Adfiz.